

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за доношење Уредбе о условима и начину доделе и коришћења средстава за подстицање унапређења организованог туристичког промета на територији Републике Србије садржана је у члану 123. тачка 3. Устава Републике Србије и члану 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон), а у вези са чланом 8. Закона о буџету Републике Србије за 2021. годину („Службени гласник РС“, бр. 149/21 и 40/21).

Ова уредба доноси се на предлог Министарства трговине, туризма и телекомуникација, које сагласно члану 9. Закона о министарствима („Службени гласник РС“, број 128/2020), између осталог, обавља послове државне управе у области туризма.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Туризам представља изузетно важну компоненту националне економије. Ова привредна грана, посебно кроз раст међународних долазака, директно подстиче запошљавање и отварање нових радних места у туристичко угоститељској привреди, али и у другим гранама које снабдевају туризам робом и услугама кроз мултипликативне и индиректне утицаје. Ово се протеже на бројне привредне гране, од грађевинарства и индустрије намештаја, до најочигледнијих утицаја на саобраћај и пољопривредно прехранбenu индустрију. Због свог доприноса укупном бруто домаћем производу (БДП), туризам се и препоручује као један од приоритетних сектора за многе земље у развоју.

У 2019. години, према НБС, остварен је девизни прилив од туризма који је износио 1.606 милиона долара, односно 1.436 милиона евра.

У 2020. години због COVID-19, изазваног вирусом SARS CoV-2, туризам бележи огроман пад и то је од привредних грана које су претрпеле највећи ударац због пандемије.

Пре пандемије, туризам је грана привреде, која је од стране Владе Републике Србије, била препозната као један од покретача укупне привредне активности.

Међутим, због пандемије туризам бележи огроман пад, док је наша туристичка привреда генерално ценовно неконкурентна како у односу на земље у региону, тако и у односу на велики број европских земаља. Непотпуно реформисан туристичко-угоститељски сектор, непримењивање нових, штедљивијих технологија у туризму, као и низ других фактора доводи до високих инпута у основној туристичкој понуди и високе крајње корисничке цене у односу на обим и квалитет услуга које се нуде.

Увођење система директних подстицаја омогућило би еластичнији приступ у политици цена и одређени степен амортизације негативних ценовних утицаја. Истовремено, повећала би се мотивисаност за довођење страних гостију, па би самим тим и учешће привреде у промотивним активностима било веће.

Циљеви који могу бити остварени применом оваквог система усмеравања и подстицања развоја туризма су:

- Повећање девизног прилива;
- Позиционирање Србије као препознатљиве и примамљиве туристичке дестинације;
- Позиционирање домаћих агенција као главних организатора путовања за земље региона.
- Интензивирање коришћења постојеће туристичке понуде у Републици Србији.

III ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Уредбе утврђују се услови и начин доделе и коришћења средстава за подстицање унапређења организованог туристичког промета на територији Републике Србије.

Чланом 2. се прописује да се подстицање развоја домаћег туризма спроводи кроз доделу средстава подстицаја (у даљем тексту: субвенције) туристичким агенцијама организаторима туристичког путовања (у даљем тексту: корисник субвенција).

Субвенције се додељују као државна помоћ мале вредности (*de minimis* државна помоћ) у складу са Уредбом о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (*de minimis* помоћи) („Службени гласник РС“ број 23/21).

Предложени модел подстицања развоја домаћег туризма спроводи се кроз доделу средстава подстицаја туристичким агенцијама организаторима туристичког путовања, као начин подршке за промотивне и маркетиншке активности које су неопходне за достизање потребног нивоа туристичког промета.

Мере подстицаја спроводи Министарство трговине туризма и телекомуникација (у даљем тексту: Министарство).

Предложени модел подстицања развоја домаћег туризма спроводиће се кроз доделу средстава подстицаја туристичким агенцијама организаторима туристичког путовања, као начин подршке за промотивне и маркетиншке активности које су неопходне за достизање потребног нивоа промета организованих група туриста, а у циљу повећања девизног прилива од туризма и интензивирања коришћења постојеће туристичке понуде. Предвиђена средства користила би се за покривање додатних трошкова промоције и маркетинга насталих као резултат међународне праксе и светских трендова, али и настале потребе појачаног промотивног и маркетиншког деловања на међународним тржиштима са циљем промоције Републике Србије као привлачне и атрактивне туристичке дестинације (као нпр: промоција електронским путем („Онлине“: Интернет претраживачи (СЕМ) и партнерски сајтови (ГооглеАдвордс Сеарч, Дисплау & Видео-Јоутубе), промоција на друштвеним мрежама („Фејсбоок“, „Твиттер“, „Пинтерест“, „Инстаграм“ и „Веибо“), промоција преко класичних канала комуникације („Оффлине“ промоција), организација „*станд алоне*“ и „*road-show*“ догађаја и слично.

Чланом 3. прописује се да корисник субвенције остварује право на доделу средстава субвенција по реализацији: организованог довођења туристичких група домаћих или страних туриста од стране корисник субвенција (у даљем тексту: организовано туристичко путовање), довођење страних туриста од стране организатора или посредника међународног конгреса/ међународног корпоративног догађаја у чијој реализацији корисник субвенција наступа као локални агент који организује смештај и још најмање две услуге (у даљем тексту: међународни конгрес/међународни корпоративни догађај) и/или организованог довођења туристичких група страних туриста од стране туристичке агенције из иностранства, у којој реализацији корисник субвенције наступа као локални агент, односно организатора или посредника међународног конгреса/међународног корпоративног догађаја, у чијој реализацији корисник субвенције наступа као локални агент и не организује услугу смештаја (у даљем тексту: организовање дела туристичког путовања, односно дела међународног конгреса/међународног корпоративног догађаја).

Прописано је и да услуга смештаја може да се реализује само у угоститељском објекту за смештај, који је евидентиран у централном информационом систему у области угоститељства и туризма (е- туриста).

Чланом 4. прописује се да је корисник субвенција у случају организовања туристичког путовања из члана 3. став 1. тачка 1) ове уредбе, у обавези да реализацију тог путовања спроведе на основу унапред утврђеног програма путовања, на начин прописан законом којим се уређује туризам, односно по унапред утврђеном програму међународног конгреса/међународног корпоративног догађаја. Корисник субвенција, у случају из члана 3. став 1. тачка 2) ове уредбе, у обавези је да реализацију тог путовања спроведе по унапред утврђеном програму међународног конгреса/међународног корпоративног догађаја. Организованим туристичким путовањем сматра се довођење најмање : а) 15 страних туриста, од стране корисника субвенција, са боравком у категорисаним угоститељским објектима за смештај, у периоду од најмање 3 ноћења, на територији Републике Србије, као и пружање најмање још две туристичке услуге; б) 15 домаћих туриста са боравком у угоститељским објектима за смештај, у периоду од најмање 2 ноћења, на територији Републике Србије, као и пружање најмање још две туристичке услуге. Међународним конгресом/ међународним корпоративним догађајем, сматра се организовано довођење најмање 15 страних туриста, од стране организатора или посредника међународног конгреса/међународног корпоративног догађаја у чијој реализацији корисник субвенције наступа као локални агент и организује услугу смештаја, са боравком у категорисаним угоститељским објектима за смештај, у периоду од најмање два ноћења, на територији Републике Србије, као и пружање најмање још две туристичке услуге. Туристичким услугама из ст. 2. и 4. овог члана сматра се организовање излета, услуге туристичких професија и сл. или пружање неке друге услуге које су у функцији обogaћења туристичке понуде (организоване посете музејима, утакмицама, манифестацијама, угоститељским објектима са понудом националних специјалитета и сл.). У случају организованог туристичког путовања од стране корисника субвенције, корисник субвенција је дужан да код реализације програма путовања за све време трајања путовања обезбеди туристичког пратиоца или туристичког водича са положеним стручним испитом и хронолошким редом евидентира редни број програма путовања, као и битне елементе тог програма путовања (место/а боравка, датум и место поласка и повратка групе, дужина трајања, са укупним бројем ноћења). У случају да туристичке услуге из става 5. овог члана чине факултативну понуду програма међународног конгреса/ међународног корпоративног догађаја, корисник субвенција организује и реализује наведене услуге у непосредном уговарању, односно договору са страним туристом из туристичке групе. Услуге које су саставни део излета (пратилац или водич, ручак, посета музеју и сл) се неће сматрати пруженом другом услугом у смислу става 3. овог члана.

Чланом 5. прописује се да корисник субвенција може да продаје организовано туристичко путовање: 1) непосредно домаћим или страним туристима; 2) преко туристичке агенције из иностранства која то путовање даље продаје страним држављанима, као крајњим корисницима; 3) другом субјекту са седиштем у иностранству, који за сопствене потребе (за познате кориснике - за своје запослене, чланове удружења или асоцијација, спортисте који организовано долазе на припреме и сл.) купује то туристичко путовање. Корисник субвенција, у случају продаје организованог туристичког путовања непосредно туристима врши продају уз закључење уговора о путовању са туристом, на начин прописан законом којим се уређује област туризма. Корисник субвенција, у случају да се продаја организованог туристичког путовања врши преко 1) туристичке агенције из иностранства која то путовање даље продаје страним држављанима, као крајњим корисницима, или 2) другом субјекту са седиштем у иностранству, који за сопствене потребе купује то туристичко путовање, о томе закључује уговор. Корисник субвенције саму реализацију програма путовања врши на основу уговора или понуде и прихвата понуде, односно потврде резервације (у даљем тексту: Потврда о уговореној услузи).

Чланом 6. прописује се да корисник субвенције, у случају из члана 3. став 1. тачка 2) ове уредбе, услугу смештаја и још најмање две туристичке услуге, спроводи по унапред утврђеном програму међународног конгреса/међународног корпоративног догађаја, на основу уговора са организатором или посредником међународног конгреса/ међународног корпоративног догађаја, као и да реализацију програма међународног конгреса/ међународног корпоративног догађаја, врши на основу уговора, односно Потврде о уговореној услузи.

Чланом 7. се прописује да износ средстава субвенција, које може да оствари корисник субвенција, за остварена три до четири ноћења, за организовано туристичко путовање, односно за остварена два до четири ноћења за међународни конгрес/међународни корпоративни догађај, по страном туристи износи 15 евра, а износ средстава субвенција за остварених пет и више ноћења, за организовано туристичко путовање, односно за међународни конгрес/међународни корпоративни догађај, по страном туристи износи 20 евра, утврђена програмом путовања, односно програмом међународног конгреса/ међународног корпоративног догађаја.

У случају да су страни туристи из става 1. овог члана, за остварена три до четири ноћења, односно за остварена два до четири ноћења за учеснике међународног конгреса/међународног корпоративног догађаја, допутовали авионом из Русије, Турске, Кине, Хонг Конга, Макао, Јужне Кореје, Јапана или САД, а којима је долазни и полазни аеродром Никола Тесла, Београд и Константин Велики, Ниш, износ средстава субвенција се исплаћује у зависности од земље из које су допутовали:

- 1) Руска Федерација, Република Турска- 20 евра
- 2) Народна Република Кина (укључујући Хонг Конг и Макао), Јужна Кореја, Јапан, САД- 30 евра

У случају да су страни туристи из става 1. овог члана, за остварених пет и више ноћења, допутовали авионом из Русије, Турске, Кине, Хонг Конга, Макао, Јужне Кореје, Јапана или САД, а којима је долазни и полазни аеродром Никола Тесла, Београд и Константин Велики, Ниш, износ средстава субвенција се исплаћује, у зависности од земље из које су допутовали:

- 1) Руска Федерација, Република Турска- 30 евра
- 2) Народна Република Кина (укључујући Хонг Конг и Макао), Јужна Кореја, Јапан, САД- 50 евра

Овим чланом прописано је и да износ средстава субвенција које може да оствари корисник субвенција, за остварена два ноћења, за организовано туристичко путовање из члана 3. став 1 тачка 1) ове уредбе, за домаће туристе износи 7 евра, а износ средстава субвенција за остварених три и више ноћења, по домаћем туристи износи 10 евра.

Чланом 8. се прописује да по завршетку реализације програма путовања, односно организованог туристичког путовања корисник субвенције доставља министарству попуњен захтев за организовано туристичко путовање, који је дат у Прилогу 2, одштампан је уз ову уредбу и чини њен саставни део, као и прописану документацију.

Чланом 9. се прописује да по завршетку међународног конгреса/међународног корпоративног догађаја, корисник субвенције, који је организовао смештај, доставља захтев за међународни конгрес/међународни корпоративни догађај, дат у Прилогу 3, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део, као и прописану документацију.

Чланом 10. прописује се да за остваривање права на доделу субвенције за организовано туристичко путовање, корисник субвенције уз Захтев за организовано туристичко путовање доставља следећу документацију:

- 1) опште услови путовања корисника субвенције;
- 2) програм путовања корисника субвенције;
- 3) један од уговора уговоре из члана 5. став 2. и 3. ове уредбе закључене са:

- туристом као купцем;
- страном туристичком агенцијом, која туристичко путовање у својој земљи продаје својим држављанима, као крајњим корисницима;
- другим страним субјектом, који за сопствене потребе (за познате кориснике - за своје запослене, чланове удружења или асоцијације, спортисте који организовано долазе на припреме и сл.) купује туристичко путовање;

4) уговор о закупу смештајних капацитета, односно Потврду о уговореној услузи, између корисника субвенције и угоститеља;

5) друге уговоре, односно Потврде о уговореној услузи у вези са реализацијом програма путовања (превозник на територији РС, пратилац, водич, аниматор);

б) копије фактура/рачуна по основу закључених уговора или Потврде о уговореној услузи, са доказом о уплати, односно о трансферисању средстава;

7)) списак путника из туристичке групе, односно списак туриста, корисника услуге смештаја, који су уведени у е-туристу;

8) оверен извод из књиге евиденције продатих туристичких путовања, са бројем фискалног рачуна/фактура;

9) извештај банке о приливу уплаћених средстава (динарских, односно девизних), из којег се види да се прилив средстава односи на реализовано туристичко путовање;

10) посебну изјаву о додељеној државној помоћи.

Изузетно од става 1. тачке 5) овог члана, за туристичке водиче или туристичке пратиоце који су запослени код корисника субвенције доставља се уговор о раду са прописаним МА обрасцем и потврда којом послодавац потврђује да је наведено лице било у радном односу у време када је услуга пружена. У случају да су страни туристи из члана 7. Ст. 2. и 3. ове уредбе, допутовали авионом, а којима је долазни и полазни аеродром Никола Тесла, Београд и Константин Велики, Ниш, корисник субвенције уз наведену документацију, достављају и Потврду Аавио компаније, потврду субјекта из члана 5. став 1. тачка 2) и 3) ове уредбе, којом се потврђује да је путницима долазни и полазни аеродром Никола Тесла, Београд и Константин Велики, Ниш, или копија авио карте, односно „бординг пасс“.

Чланом 11. прописује се да за остваривање права на доделу субвенције за међународни конгрес/међународни корпоративни догађај, корисник средстава, уз захтев за међународни конгрес/међународни корпоративни догађај, доставља следећу документацију:

1) уговор са организатором или посредником међународног конгреса/међународног корпоративног догађаја;

2) уговор о закупу смештајних капацитета, односно Потврду о уговореној услузи, између корисника субвенције и угоститеља;

3) друге уговоре, односно Потврде о уговореној услузи у вези са реализацијом међународног конгреса/међународног корпоративног догађаја (превозник на територији РС, пратилац, водич, аниматор);

4) копије фактура/рачуна по основу закључених уговора или Потврде о уговореној услузи, са доказом о уплати, односно о трансферисању средстава;

5) списак путника из туристичке групе, односно списак туриста, корисника услуге смештаја, који су уведени у е-туристу;

б) извештај банке о приливу уплаћених средстава (динарских, односно девизних), из којег се види да се прилив односи на реализовани међународни конгрес/међународни корпоративни догађај;

7) посебну изјаву о додељеној државној помоћи.

Изузетно од става 1. тачка 3) овог члана, за туристичке водиче или туристичке пратиоце који су запослени код корисника субвенције доставља се уговор о раду, са прописаним МА обрасцем и потврда којом послодавац потврђује да је наведено лице било у радном односу у време када је услуга пружена.

У случају да су страни туристи учесници међународног конгреса, корисник субвенције уз документацију наведену у ставу 1. овог члана, доставља и:

1. програм конгреса са јасно означеним називом, местом дешавања и датумима;
2. листу пријављених делегата;
3. потврду Конгресног бироа Србије да конгрес испуњава светске ИССА стандарде уз извод из ИССА базе: а) минимун 50 делегата, б) организован на редовној основи, ц) ротира се између најмање 3 земље.

У случају да су страни туристи учесници међународног корпоративног догађаја корисник субвенције, уз документацију наведену у ставу 1. овог члана, доставља и:

1. програм корпоративног догађаја са јасно означеним називом, местом дешавања и датумима;
2. потврду Конгресног бироа Србије да догађај има карактер међународног корпоративног догађаја.

У случају да су страни туристи из члана 7. ст. 2. и 3. ове уредбе, допутовали авионом, а којима је долазни и полазни аеродром Никола Тесла, Београд и Константин Велики, Ниш, корисник субвенције уз наведену документацију, достављају и потврду авио компаније, потврду организатора или посредника међународног конгреса/ међународног корпоративног догађаја, којом се потврђује да је путницима долазни и полазни аеродром Никола Тесла, Београд и Константин Велики, Ниш или копија авио карте, односно „бординг пасс“.

Чланом 12. прописује се да је корисник субвенција, у случају из члана 3. став 1. тачка 3) ове уредбе у обавези да у организовању дела туристичког путовања наступа као локални агент туристичке агенције из иностранства, на основу закљученог уговора. Туристичка агенција из иностранства, као организатор путовања на основу сопственог програма путовања, организовано доводи туристичку групу, од најмање 15 страних туриста, са боравком у категорисаним угоститељским објектима за смештај, у периоду од најмање три ноћења, на територији Републике Србије. Програм путовања из става 2. овог члана мора да садржи најмање две туристичке услуге (организовање излета, услуге туристичких професија, трансфер и сл) или неке друге услуге које су у функцији обogaћења туристичке понуде (организоване посете музејима, утакмицама, манифестацијама, угоститељским објектима са понудом националних специјалитета и сл). Туристичка агенција из иностранства, на основу закљученог уговора, кориснику субвенције поверава организацију и реализацију најмање две услуге из става 3. овог члана, као организовање дела туристичког путовања, по ком основу корисник субвенције остварује право.

Чланом 13. прописује се да је корисник субвенција, у случају из члана 3. став 1. тачка 4) овог члана у обавези да у организовању дела међународног конгреса/међународног корпоративног догађаја наступа као локални партнер организатора или посредника међународног конгреса/међународног корпоративног догађаја, на основу закљученог уговора. Организатор или посредник међународног конгреса/ међународног корпоративног догађаја, на основу програма међународног конгреса/програма међународног корпоративног догађаја, организовано доводи туристичку групу од најмање 15 страних туриста, са боравком у категорисаним угоститељским објектима за смештај, у периоду од најмање два ноћења, на територији Републике Србије. Програм међународног конгреса/међународног корпоративног догађаја из става 2. овог члана мора да садржи најмање две туристичке услуге (организовање излета, услуге туристичких професија, трансфер и сл) или неке друге услуге које су у функцији

обогаћења туристичке понуде (организоване посете музејима, утакмицама, манифестацијама, угоститељским објектима са понудом националних специјалитета и сл). Организатор или посредник међународног конгреса /међународног корпоративног догађаја, на основу закљученог уговора, кориснику субвенције поверава организацију и реализацију најмање две услуге из става 3. овог члана, као организовање дела међународног конгреса/ међународног корпоративног догађаја, по ком основу корисник субвенције остварује право.

Чланом 14. прописује се да у случају да услуге из чл. 12. и 13. ове уредбе чине факултативну понуду програма путовања, односно програма међународног конгреса/ међународног корпоративног догађаја, корисник субвенција организује и реализује наведене услуге у непосредном уговарању, односно договору са страним туристом из туристичке групе.

У случају да је једна од факултативних услуга организовање излета корисник субвенције, у непосредном уговарању са страним туристом, излет реализује на основу утврђеног програма, на начин прописан законом којим се уређује туризам.

Услуге које су саставни део излета (пратилац или водич, ручак, посета музеју и сл) се неће сматрати пруженом другом услугом у смислу члана. 12. став 3. и члана 13. став 3. ове уредбе.

Чланом 15. предвиђа се да износ средстава субвенција, које може да оствари корисник субвенција за организовање дела туристичког путовања, односно дела међународног конгреса/међународног корпоративног догађаја, по једном страном туристи, у случају из члана 3. став 1. тач. 3) и 4) ове уредбе, на начин наведен у чл. 12. и 13. ове уредбе, износи седам евра. У случају да су страни туристи из става 1. овог члана, допутовали авионом, односно којима је долазни и полазни аеродром Никола Тесла, Београд и Константин Велики, Ниш, износ средстава субвенција се исплаћује, у зависности од земље из које су допутовали:

1) Руска Федерација, Република Турска- 15 евра

2) Народна Република Кина (укључујући Хонг Конг и Макао), Јужна Кореја, Јапан, САД- 20 евра.

Чланом 16. прописује се да по завршетку реализације туристичког путовања туристичке агенције из иностранства, корисник субвенције доставља Министарству попуњен захтев за организовање дела туристичког путовања, дат у Прилогу 4, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део, као и прописану документацију.

Чланом 17. прописује се да по завршетку међународног конгреса/међународног корпоративног догађаја, корисник субвенције, који није организовао смештај, доставља министарству попуњен захтев за организовање дела међународног конгреса/међународног корпоративног догађаја, дат у Прилогу 5, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део, као и прописану документацију.

Чланом 18. прописује се да за остваривање права на доделу субвенције корисник субвенције уз захтев за организовање дела туристичког путовања, доставља следећу документацију:

1) уговор са туристичком агенцијом из иностранства, са програмом путовања туристичке агенције из иностранства;

2) списак путника из туристичке групе, односно списак туриста, корисника услуге смештаја, који су уведени у е-туристу;

3) копије фактура/рачуна по основу закључених уговора или Потврде о уговореној услузи, са доказом о уплати, односно о трансферисању средстава;

4) извод издатих фискалних рачуна/фактура из књиге евиденције продатих излета, као и уговоре у вези са реализацијом излета (уколико је корисник субвенције организовао излет);

5) извештај банке о приливу уплаћених средстава (динарских или девизних), из којег се види да се прилив средстава односи на реализовање дела туристичког путовање;

б) посебну изјаву о додељеној државној помоћи.

Изузетно од става 1. тачка 3) овог члана, за туристичке водиче или туристичке пратиоце који су запослени код корисника субвенције доставља се уговор о раду, са прописаним МА обрасцем и потврда којом послодавац потврђује да је наведено лице било у радном односу у времену када је услуга пружена. У случају да услуге из програма путовања, из члана 15. став 1. ове уредбе чине неодвојив део туристичког путовања које је страни туриста у целости платио туристичкој агенцији из иностранства, а корисник субвенције је организовао и реализовао те услуге, уз плаћање и пренос средстава од стране туристичке агенције из иностранства, корисник субвенције, поред документације из става 1. тач. 1), 2), 5) и 6) овог члана доставља и доказ о реализацији туристичких услуга уз оверену потврду од стране пружаоца тих туристичких услуга. У случају да су страни туристи из члана 15. став 2. ове уредбе, допутовали авионом, а којима је долазни и полазни аеродром Никола Тесла, Београд и Константин Велики, Ниш, корисник субвенције уз наведену документацију, доставља и потврду авио компаније, потврду туристичке агенције из иностранства, којом се потврђује да је путницима долазни и полазни аеродром Никола Тесла, Београд и Константин Велики, Ниш или копију авио карте, односно „бордин пасс“.

Чланом 19. прописује се да за остваривање права на доделу субвенције корисник субвенције уз захтев за организовање дела међународног конгреса/међународног корпоративног догађаја, доставља следећу документацију:

1) уговор са организатором или посредником међународног конгреса/међународног корпоративног догађаја;

2) списак путника из туристичке групе, односно списак туриста, корисника услуге смештаја, који су уведени у е-туристу;

3) копије фактура/рачуна по основу закључених уговора или Потврде о уговореној услузи, са доказом о уплати, односно о трансферисању средстава;

4) извод издатих фискалних рачуна/фактура из књиге евиденције продатих излета, као и уговоре у вези са реализацијом излета (уколико је корисник субвенције организовао излет);

5) извештај банке о приливу уплаћених средстава (динарских или девизних), из којег се види да се прилив средстава односи на реализовање дела реализованог међународног конгреса/ међународног корпоративног догађаја;

б) посебну изјаву о додељеној државној помоћи.

Изузетно од става 1. тачка 3) овог члана, за туристичке водиче или туристичке пратиоце који су запослени код корисника субвенције доставља се уговор о раду, са прописаним МА обрасцем и потврда којом послодавац потврђује да је наведено лице било у радном односу у времену када је услуга пружена.

У случају да су страни туристи учесници конгреса, корисник субвенције, уз документацију наведену у ставу 1. овог члана, доставља и:

1. програм међународног конгреса са јасно означеним називом, местом дешавања и датумима;

2. листу пријављених делегата;

3. потврду Конгресног бироа Србије да конгрес испуњава светске ИССА стандарде уз извод из ИССА базе: а) минимум 50 делегата, б) организован на редовној основи, ц) ротира се између најмање 3 земље.

У случају да су страни туристи учесници међународног корпоративног догађаја корисник субвенције, уз документацију наведену у ставу 1. овог члана, доставља и:

1. програм међународног корпоративног догађаја са јасно означеним називом, местом дешавања и датумима

2. потврду Конгресног бироа Србије да догађај има карактер међународног корпоративног догађаја

У случају да су страни туристи из члана 15. став 2. ове уредбе, допутовали авионом, а којима је долазни и полазни аеродром Никола Тесла, Београд и Константин Велики, Ниш, корисник субвенције уз наведену документацију, доставља Потврду авио компаније, потврду организатора или посредника за учеснике међународног конгреса/ међународног корпоративног догађаја којом се потврђује да је путницима долазни и полазни аеродром Никола Тесла, Београд и Константин Велики, Ниш или копију авио карте, односно „бординг пас“.

Чланом 20. прописује се да документација коју корисник субвенције доставља уз прописане захтеве мора бити на српском језику. Потврда о уговореној услузи се потписује од стране корисника субвенције. Документација коју корисник субвенције доставља уз прописане захтеве мора да садржи истините податке.

Чланом 21. прописује се да корисник субвенција доставља Министарству прописан захтев са комплетном документацијом по оствареној реализацији из члана 3. ове уредбе, најкасније у року од 90 дана, од дана реализације организованог туристичког путовања, међународног конгреса/међународног корпоративног догађаја, односно дела туристичког путовања. Крајњи рок за доставу захтева и документације из чл. 10.11. 18 и 19. ове уредбе је 20. новембар 2021. године. Захтев са комплетном документацијом предаје се на писарници Министарства или путем поште са уписом датума и тачног времена предаје. На основу уредно попуњеног захтева и достављене комплетне документације врши се рефундација средстава. Коначан износ средстава за рефундацију врши се у динарској противвредности по средњем курсу Народне Банке Србије, на дан обрачуна.

Чланом 22. прописује се да је додела субвенција ограничена расположивим буџетским средствима и рангирање захтева за рефундацију ће се вршити на основу датума и времена пријема. Неблаговремени и неуредни захтеви, као и захтеви који не садрже комплетну документацију неће бити узети у разматрање. Приликом разматрања поднетог захтева, одлучиваће се о захтеву у целисти.

Чланом 23. даје се овлашћење министру надлежном за послове туризма да може донети решење о формирању Комисије, са задатком да врши увид у све поднете захтеве и валидну документацију и да министру припреми извештај о броју корисника субвенција, висини тражених средстава и динамици реализације доделе подстицајних средстава, а све са циљем транспарентности и доступности свих података. Комисију могу да чине, поред запослених у министарству и представници струковних, односно пословних удружења туристичких агенција организатора туристичких путовања. Чланови комисије немају право на накнаду за рад.

Чланом 24. прописује се да даном ступања на снагу ове уредбе престаје да важи Уредба о условима и начину доделе и коришћења средстава за подстицање унапређења организованог туристичког промета страних туриста на територији Републике Србије („Службени гласник РС“, бр.21/20).

Чланом 25. прописује се да Уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

IV ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Укупан износ потребних финансијских средстава за реализацију Уредбе у 2021. години износи: 8.000.000 динара.

Наведена средстава обезбеђена су Законом о буџету Републике Србије за 2021. годину („Службени гласник РС“, број 149/20 и 40/2021) на разделу 32-Министарство трговине, туризма и телекомуникација, функција 473-Туризам, програм 1507- Уређење и развој у области туризма, Пројекат 4004 - Подстицаји унапређењу рецептивне туристичко-гоститељске понуде, на економској класификацији 454 –Субвенције приватним предузећима 5.000.000,00 динара, као и на Програмској активности 0012 - Истраживање тржишта, управљање квалитетом, унапређење туристичких производа и конкурентности у туризму, економска класификација 423-Услуге по уговору у износу од 3.000.000,00 динара.

V EX-POST АНАЛИЗА ЕФЕКТА

Након вишегодишње иницијативе представника туристичких агенција да држава пронађе модел субвенционисања подстицаја долазака иностраних туриста, Влада Републике Србије је 2016. године усвојила Уредбу о подстицању унапређења организованог туристичког промета страних туриста у Републици Србији и у ту сврху определила 120.000.000 динара.

Представници туристичких агенција су својим предлозима и сугестијама заједно са представницима ресорног Министарства радили на тексту Уредбе који, између осталог, садржи јасно прописане услове и неопходну документацију коју домаће агенције прилажу приликом подношења захтева за субвенционисање.

У 2016. години пристигло је укупно 53 захтева, које је понело 18 туристичких агенција. Увидом у документацију Комисија је констатовала да је 3 захтева испунило услове прописане Уредбом и у прилогу доставило документацију, на начин како је то прописано. По овим захтевима исплаћено је укупно 810 ЕУР-а (99.792,76 дин).

Због мале искоришћености опредељених средстава у 2016. години, у 2017. години није било субвенција за ове намене.

Влада Републике Србије је у фебруару 2018. године, усвојила је Уредбу о условима и начину доделе и коришћења средстава за подстицање унапређења организованог туристичког промета страних туриста на територији РС и у ту сврху определила 50.000.000 динара.

У 2018. години поднето је укупно 55 захтева. Комисија је разматрала поднете захтева и констатовала да 17 захтева испуњава услове прописане Уредбом. По тим захтевима, одобрена су тражена средства у укупном износу од 6.885 EUR, а исплата је извршена у динарској противвредности на дан обрачуна, у укупном износу од 813.974,02 динара. Захтеве је поднело укупно 11 агенција, а услове прописане Уредбом су испуниле 4 агенције.

У 2019. години, опредељена средства за ове намене су била иста као и 2018. године и износила су 50.000.0000 динара. У 2019. години поднето је укупно 27 захтева за доделу субвенција, од стране 9 туристичких агенција. Право на доделу субвенција остварило је 7 агенција, по основу 16 захтева. Укупан износ субвенција које су оствариле ове агенције износи 17.685 ЕУР у динарској противвредности на дан исплате.

У 2020. години, опредељена средства за ове намене износила су 5.000.0000 динара. У 2020. години, због ситуације са COVID-19 поднет је само 1 захтев за доделу субвенција у износу од 580 евра, који је одобрен.

VI ЦИЉЕВИ

Министарство трговине, туризма и телекомуникација сматра да је неопходно да се у 2021. настави са мерама које ће допринети опоравку туризма наше земље, будући да је ова привредна грана највише погођена пандемијом. У то име опсег мера треба проширити на организовано туристичко путовање домаћих туриста који су и у периоду кризе изазване

пандемојом, исказали велико интересовање за туристичку понуду своје земље. Процењује се да би ове године око 80 агенција могло да се пријави за ову врсту помоћи државе, док би број захтева могао да достигне цифру од 160.

VII РАЗЛОЗИ ЗА РАНИЈЕ СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Потребно је да Уредба ступи на снагу наредног дана од дана објављивања како би туристичке агенције, организатори туристичких путовања, што пре кренули са активностима за припрему наступајуће летње сезоне и привели крају текућу туристичку сезону. Наиме, успех реализације Уредбе зависи од великог броја активности које корисници субвенција треба да изврше (утврђивање општих услова и програма путовања, закључивања уговора са организатором или посредником међународног конгреса/међународног корпоративног догађаја, проналажења партнера за реализацију туристичких путовања, међународних конгреса/међународних корпоративних догађаја, закључивање уговора, понуда и продаја тих путовања), како би били у могућности да на адекватан начин изађу у сусрет захтевима тражње.